

По стъпките на светите братя Кирил и Методий

На 19 май 2023, Катедрата по славистика на Масариковия университет в Бърно организира екскурзия „По стъпките на Св. Константин-Кирил и Методий и техните ученици“. Екскурзията беше предназначена, както за студенти, така и за преподаватели от Масариковия университет. Тя даде възможност да се посетят места, които са свързани с културното наследство на целия славянски свят.

По време на обиколката участниците посетиха великоморавското крепостно селище „Na Valech“ край Микулчице, което днес е най-обширният археологически обект, който несъмнено е бил един от най-важните центрове на държавата Великоморавия. В нейния акропол са открити дворец, трикорабна базилика и други църкви, както и многобройни гробове на велможи. Общо в Микулчице са документирани 12 църкви и над 2500 гроба. Предполага се, че именно това е мястото, където са дошли Константин-Кирил и Методий и където със своите ученици са продължили да превеждат богослужебните книги на славянски език. Доц. Елена Крейчова разказа историята на старобългарския език, на първите славянски азбуки – глаголицата и кирилицата, подчерта ролята на признаването на старобългарския език като литургичен език за културното развитие и история на цяла Европа. Доц. Вацлав Щепанек допълни с интересни факти за архитектурата на старите църкви от този период.

От крепостта се отправихме към словашкия бряг на река Морава, към единствената запазена великоморавска църква „Света Маргарита Антиохийска“, след това посетихме хълма „Свети Методий“ над частта „Сади“ (бивша Дерфле) на Ухерске Храдище, където са разкрити основите на църква от края на VIII и началото на IX в. с прилежащите ѝ сгради. Този църковен двор, може би манастир, най-вероятно е бил седалище на моравския архиепископ Методий и училище за великоморавски духовници. За него и за всички останали места, свързани с Великоморавската мисия на Светите братя, ни разказа доц. Лудек Галушка, виден чешки археолог и специалист по история на Византия. Продължихме към музея-паметник на Велика Моравия – Кирило-Методиевския център в град Старе место. Великоморавската агломерация в Старе место се смята за друг възможен център на великоморавската държава. Оттук преминахме през Великоморавския музей на открито, изграден около най-старата, предкирилометодиевска моравска каменна църква в Модра, до Велехрад – място,

Студенти и преподаватели пред паметника на Светите братя в Микулчице

Във Великоморавския музей на открито – Модра

което от много векове е свързано с поклоннически пътувания, свързани с култа към братята Кирил и Методий.

Посещението на местата, свързани с културната памет и делото на Св. св. Кирил и Методий, винаги е емоционално и обогатяващо. Нашата мисия като преподаватели по старобългарски език е да предаваме знанията за Кирило-Методиевата мисия и чудото на езика, случило се в средновековна Европа – за полагането на основите на третата европейска християнска цивилизация – славянската. ♦